3/1986. (II. 21.) IM rendelet

az igazságügyi szakértők díjazásáról

A büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény 404. §-a (1) bekezdésének *c)* pontjában, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 187. §-ában foglalt felhatalmazás alapján – az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, valamint a legfőbb ügyésszel egyetértésben – a következőket rendelem:

I. Általános szabályok

A szakértői díj

1. § (1)[1] Az igazságügyi szakértőnek, az igazságügyi szakértői intézménynek, az orvostudományi képzést folytató egyetem igazságügyi orvostani intézetének (a továbbiakban: egyetemi intézet), a költségvetési kutatóhelynek, a szakértői vélemény végett megkeresett egyéb szervnek, az igazságügyi szakértői testületnek, továbbá a szakértőként alkalmazott más személynek, valamint a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti szaktanácsadónak (a továbbiakban együtt: szakértő) szakértői tevékenységéért munkadíj és költségtérítés (a továbbiakban együtt: szakértői díj) jár.

(2)[2] A szakértői díj e rendeletben meghatározott összege az igazságügyi szakértői tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét nem tartalmazza, azt az e rendeletben meghatározott szakértői díj összegén, mint adóalapon felül kell felszámítani, ha a szakértő az általános forgalmi adóról szóló törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) rendelkezései alapján általános forgalmi adó felszámításra kötelezett. Ha a szakértő az Áfa tv. szerint levonási joggal rendelkezik, a számlával igazolt költségnek csak a nettó összege növeli az adóalapot.

(3)[3] A szakértő a szakértői díjra, a szakkonzultáns és a segédszemélyzet (7. §) pedig a munkadíjra vonatkozó igényét – külön-külön díjjegyzékkel – a szakvélemény beterjesztésekor, legkésőbb azonban a szakértő működésének befejezésétől számított tizenöt napon belül köteles a kirendelőnél érvényesíteni. A szakértői díjjegyzékben a munkadíjat, költségtérítést és az ezeket terhelő általános forgalmi adó összegét külön kell részletezni.

(4)[4] A (3) bekezdéstől eltérően az egyetemi intézetek, az igazságügyi szakértői intézmények, az igazságügyi szakértői testületek, valamint a szakértői vélemény végett megkeresett egyéb szervek a szakértői díjra vonatkozó igényüket egy díjjegyzékkel érvényesítik, amely tartalmazza az alkalmazásukban álló, vagy megbízásuk alapján a szakvélemény elkészítésében részt vevő és közreműködő személyek szakvéleményének (tevékenységének) díját.

---

1 Megállapította: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2025. I. 1-től.

2 Megállapította: 11/2005. (VI. 17.) IM–BM–PM együttes rendelet 1. § (1). Módosította: 31/2012. (VI. 29.) KIM rendelet 1. § (8) a).

3 Megállapította: 5/1988. (VI. 15.) IM rendelet 1. §. Módosította: 10/1995. (III. 28.) IM rendelet 5. § (5), 33/2002. (XII. 23.) IM rendelet 4. §, 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (3), 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 2. § a).

4 Megállapította: 14/2016. (VI. 29.) IM rendelet 1. §. Módosította: 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet 2. § (1) b), 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 1.

(5)[1] Ha a szakértő a díjjegyzékével érvényesíteni kívánt díjat maga állapíthatja meg, e rendeletnek a díj megállapítására és kifizetésére vonatkozó szabályait megfelelően alkalmazni kell. A munkadíjra, a jelenléti díjra és a szakértő költségeire vonatkozó rendelkezéseket akkor kell alkalmazni, ha ezt a szakértő kérte.

(6)[2] Ha a munkadíjat a szakvélemény elkészítésére fordított idő alapján kell megállapítani, és a szakértő a vizsgálatot nem a kirendelő előtt végzi, írásbeli szakvéleményéhez jegyzéket kell csatolnia, amelyben részleteznie kell a szakértői tevékenységet és a ráfordított időt.

(7)[3] Ha a szakértő tevékenysége az Áfa tv. szerinti gazdasági tevékenységnek minősül, a szakértőnek a díjjegyzéken kívül külön jogszabály rendelkezései szerint számlát is ki kell állítania, illetve a kirendelőnek a számla ellenében a díjat ki kell fizetnie.

(8)[4] Több szakértő együttes eljárása esetén mindegyik szakértő külön-külön díjjegyzéket köteles benyújtani. Ez a rendelkezés nem vonatkozik arra az esetre, amikor az állandó igazságügyi szakértőt alkalmazó szerv több szakértője ad együttes szakvéleményt.

(9)[5] A kirendelő a szakértői díj megállapítása előtt a szakértő által felszámított díj összegét, valamint indokoltságát, így különösen a szakértői vizsgálatra és a szakvélemény elkészítésére feltüntetett óraszámok, valamint a letétbe vagy bizalmi őrzésbe helyezett szakértői díj összegén felüli díjigény megalapozottságát ellenőrzi.

(9a)[6] A kirendelő a (9) bekezdésben előírt ellenőrzési kötelezettsége körében a szakértői díj mérséklésére akkor jogosult, ha a szakértő

a) a szakértői vélemény összeállításához szükséges vizsgálatok elvégzéséért és a szakvélemény előterjesztéséért külön-külön díjat,

b) az I. számú melléklet szerinti szakértői vélemény összeállításához szükséges vizsgálatra felszámítható önálló díjtételen felül egyéb szakértői tevékenységének ellenértékeként az elvégzett tevékenységéhez mérten feltűnően aránytalan díjat,

c) a szakértői vélemény elkészítésére felszámított munkaórákon kívül a szakértői vélemény összeállítására (megírása, lediktálása, gépelés ellenőrzése) külön munkaórákat,

d) az olyan ismeretek elsajátításához szükséges tevékenységéért, amelyekkel szakértői mivoltánál fogva rendelkeznie kell, külön díjat

számított fel.

(9b)[7] Nem jogosult a kirendelő a (9a) bekezdés *a)* pontja szerinti szakértői díj mérséklésére, ha az I. számú melléklet a szakértői vélemény összeállításához szükséges vizsgálatra önálló díjtételt határoz meg.

(10)[8] A szakkonzultáns díjazására a (6) és (9) bekezdésben foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

---

1 Beiktatta: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 1. § (2). Végre nem hajtható módosítására lásd: 49/2009. (IX. 28.) IRM rendelet 11. § (2). Módosította: 49/2009. (IX. 28.) IRM rendelet 12. § (2) b). A korábbi utolsó mondatot hatályon kívül helyezte: 49/2009. (IX. 28.) IRM rendelet 12. § (2) b). Hatálytalan: 2009. XI. 12-től. Módosította: 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet 5. §.

2 Megállapította: 2/1990. (I. 11.) IM rendelet 1. §. Számozását módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 1. § (2). Módosította: 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 2. § b), 3. § a).

3 Megállapította: 11/2005. (VI. 17.) IM–BM–PM együttes rendelet 1. § (2). Számozását módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 1. § (2). Módosította: 31/2012. (VI. 29.) KIM rendelet 1. § (8) b), 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 2. § c).

4 Számozását módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 1. § (2). Módosította: 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 2. § d).

5 Megállapította: 31/2012. (VI. 29.) KIM rendelet 1. § (1). Módosította: 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 2. § e), 3. § a).

6 Beiktatta: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2025. I. 1-től.

7 Beiktatta: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2025. I. 1-től.

8 Beiktatta: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2008. I. 1-től. Azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben a szakértő kirendelésére ezt követően került sor.

(11)[1] Ha a fél kéri és annak költségeit megelőlegezi, előzetes bizonyítás és igazságügyi szakértő nemperes eljárásban történő kirendelése során a kirendelő – az ügy bonyolultságától és a szakértői munka előrelátható terjedelmétől vagy költségétől függetlenül – felhívja a szakértőt az előzetes munkaterv elkészítésére.

A munkadíj

2. § (1)[2] A szakértő részére az *I. számú mellékletben* meghatározott munkadíjat kell megállapítani.

(2)[3] Kivételes esetben az I. számú mellékletben meghatározottnál magasabb összegű munkadíj is megállapítható, ha a szakértő tevékenysége hosszabb tudományos vizsgálódást igényel, a szakértő egyesített szakvéleményt ad, a szakvélemény elkészítéséhez szükséges vizsgálatot a kirendelés szerint hétvégén, ünnepnapon vagy 18–06 óra között kell elvégezni, vagy ha a munkadíj felemelése egyéb fontos okból indokolt. A kivételes munkadíj felső határa az alapdíj két és félszerese lehet.

(3)[4] A szakvélemény elkészítése érdekében történt utazással eltöltött megkezdett órára az I. számú melléklet IX.1. pontjában meghatározott óradíj 50%-a számolható el. Az utazással töltött időt a szakértő a díjjegyzékben feltünteti. Amennyiben szükséges, a kerekítést fél óráig lefelé, fél órától felfelé kell végezni.

(4)[5]

(5)[6] Az orvosszakértőt minden külön laboratóriumi vizsgálatért (I. számú melléklet I.8. pont) külön munkadíj illeti meg. Nem jár külön munkadíj ugyanannak a vizsgálatnak különböző módszerekkel, illetőleg különböző anyagokon történő elvégzéséért.

(6)[7] A szakértőt a szakértői tevékenységért az I. számú mellékletben megjelölt díjon felül az irattanulmányozással eltöltött időre a bírósági tárgyaláson kívüli szakértői tevékenységre megállapított óradíj illeti meg.

(7)[8] Az élő személy helyszíni vizsgálatát végző szakértőket, valamint a helyszíni vizsgálatnál közreműködő jegyzőkönyvvezetőt – a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos nemperes eljárásban végzett helyszíni vizsgálat kivételével – személyenként az R. I. mellékletében meghatározott alapdíjak két és félszeresének megfelelő összegű díjazás illeti meg.

(8)[9] Helyszíni vizsgálatnak minősül különösen a lakóhelyen, tartózkodási helyen, a fekvőbeteg-gyógyintézetben, büntetés-végrehajtási intézményben és intézetben, valamint a rendőrségi vagy katonai fogdában végzett vizsgálat.

(9)[10] A szakértőt a hatóság felkérésére készített árajánlat elkészítéséért az irattanulmányozással eltöltött időre a bírósági tárgyaláson kívüli szakértői tevékenységre megállapított óradíj illeti meg.

A jelenléti díj számítása

---

1 Megállapította: 31/2012. (VI. 29.) KIM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2012. VII. 7-től.
2 Módosította: 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet 2. § (1) c).
3 Megállapította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 2. § (1). Hatályos: 2008. I. 1-től. Azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben a szakértő kirendelésére ezt követően került sor.
4 Megállapította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 2. § (1). Módosította: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 2. § a).
5 Hatályon kívül helyezte: 2/1992. (I. 23.) IM rendelet 4. § (3). Hatálytalan: 1992. I. 23-tól.
6 Módosította: 6/2002. (III. 30.) IM rendelet 4. § (1), 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 2. § b).
7 Megállapította: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 1. §. Hatályos: 2022. III. 3-tól.
8 Megállapította: 11/2005. (VI. 17.) IM–BM–PM együttes rendelet 1. § (3). Módosította: 8/2006. (II. 22.) IM rendelet 11. § (1) d).
9 Beiktatta: 11/2005. (VI. 17.) IM–BM–PM együttes rendelet 1. § (3). Hatályos: 2005. VI. 25-től. Azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben a szakértő kirendelésére 2005. VI. 25-ét követően került sor.
10 Beiktatta: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 2. §. Hatályos: 2022. III. 3-tól.

3. § (1)[1] A szakértőt a tárgyaláson történő megjelenésért jelenléti díj, az utazással eltöltött időre a 2. § (3) bekezdése alapján felszámított óradíj és utazási költségtérítés illeti meg.

(2)[2] Ha a szakértő a tárgyalás megkezdésére kitűzött időpontban megjelent, a tárgyalás megkezdéséig, illetőleg a tárgyalás elmaradásának közléséig eltelt időt a jelenléti díj megállapításánál figyelembe kell venni.

(3)[3] Ha a megjelent szakértő a tárgyalás megkezdésére kitűzött időponttól számított fél órán belül értesül a tárgyalás elmaradásáról, időmulasztás címén a jelenléti díj felét kell a részére megállapítani.

(4)[4] Ha a bíróság a tárgyalást két órát meg nem haladó időre félbeszakítja, ezt az időtartamot – óradíjas szakértő alkalmazása esetén – a jelenléti időbe be kell számítani.

(5)[5] Ha a szakértő csupán a megbízás átvétele vagy a szakvélemény benyújtása végett jelenik meg, utazási költséget csak akkor számíthat fel, ha a hatóság felhívására jelent meg személyesen.

4. § (1)[6]

(2)[7] Ha a szakértő ugyanazon a napon több ügyben működik közre, a jelenléti díjat mindegyik ügyben külön-külön kell megállapítani.

(3) A tárgyalásra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a szemlére és más olyan eljárási cselekményre is, ahol a szakértő jelenléte szükséges.

A szaktanácsadó díja és költsége[8]

5. §[9] A szaktanácsadó díjára és költségére a szakértői díjra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

A szakértő költségei

6. § (1)[10] A szakértő költségként számíthatja fel a szakvélemény elkészítésével kapcsolatban felmerült, szükséges és igazolt kiadásait.

(2)[11] Hatósági eljárásban (ide nem értve a közigazgatási pert) történő komplex minősítéshez kapcsolódó rehabilitációs orvosszakértői tevékenység ellátása során költség (ideértve a költségátalányt is) felszámításának nincs helye.

(3)[12]

---

1 Beiktatta: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben a szakértő kirendelésére ezt követően került sor.
2 Számozását módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. §.
3 Számozását módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. §.
4 Számozását módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. §.
5 Megállapította: 2/1992. (I. 23.) IM rendelet 1. § (2). Számozását módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. §. Módosította: 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 2. § e), 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 2.
6 Hatályon kívül helyezte: 10/1995. (III. 28.) IM rendelet 5. § (5). Hatálytalan: 1995. IV. 1-től.
7 Megállapította: 2/1992. (I. 23.) IM rendelet 1. § (3). Módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (4) a).
8 Megállapította: 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2018. VII. 1-től.
9 Megállapította: 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.
10 Megállapította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 4. § (1). Hatályos: 2008. I. 1-től. Azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben a szakértő kirendelésére ezt követően került sor.
11 Megállapította: 31/2012. (VI. 29.) KIM rendelet 1. § (3). Módosította: 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet 2. § (1) d).
12 Hatályon kívül helyezte: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (4) b). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.

(4)[1] A szakértő a saját személygépkocsi használatáért költséget (ideértve a parkolási díjat is) akkor számíthat fel, ha a kirendelő ahhoz előzetesen hozzájárult. Az utazási költségtérítést a gépjárműre vonatkozóan meghatározott üzemanyagnorma figyelembevételével a ténylegesen megtett oda-vissza útra a távolság kilométerben kifejezett mennyisége és az állami adóhatóság által közzétett hivatalos üzemanyagár szorzata szerint kell megállapítani.

(5)[2] Nem illeti meg a szakértőt külön költség a saját műszereinek, vagy a térítés nélkül igénybevett műszerek használatáért, vagy műszerek beszerzéséért.

A szakkonzultáns és a segédszemélyzet díja[3]

7. § (1)[4] A szakértői vizsgálatban kirendelés nélkül, a szakértő felkérésére részt vevő szakkonzultáns, valamint a segédszemélyzet (jegyzőkönyvvezető, boncmester, boncsegéd, szakasszisztens, technikus) részére a *II. számú mellékletben* meghatározott munkadíjat kell megállapítani.

(2)[5] Az (1) bekezdésben meghatározott munkadíjat a szakkonzultáns és a segédszemélyzet részére külön-külön kell megállapítani és utalványozni.

(3)[6]

A szakértői díj megállapítására vonatkozó egyéb szabályok

8. § (1)[7] Ha a kirendelő több szakértőt alkalmaz, a szakértői díj mindegyik szakértőt az általa végzett tevékenységéért külön-külön megilleti.

(2)[8] A szakértőt díj illeti meg abban az esetben is, ha újabb adatok alapján kiegészítő szakvéleményt ad. Amennyiben a kirendelő által kért felvilágosítás a szakvélemény homályosságának, hiányosságának, ellentmondásosságának kiküszöbölésére irányul, az arra adott válasz a szakértői díjazás szempontjából nem minősül kiegészítő szakvéleménynek.

(3) Ha a szakértő a más szakértő által adott szakvélemény értékelését is magában foglaló szakértői véleményt ad, a 2. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést lehet alkalmazni.

(4) A sürgetésre adott válaszért, valamint az elkészített lelet vagy szakvélemény hiányainak pótlásáért, vagy hibáinak kijavításáért a szakértő külön díjat nem számíthat fel, illetőleg az nem állapítható meg.

(5)[9] Három napot meghaladó helyszíni szakértői tevékenység vagy előreláthatólag jelentősebb összegű költség felmerülése esetén a kirendelő előzetes engedélyét kell kérni.

A szakértői díj kifizetése

1 Megállapította: 11/2005. (VI. 17.) IM–BM–PM együttes rendelet 1. § (4). Az utolsó mondatot beiktatta: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 4. § (2). Módosította: 31/2012. (VI. 29.) KIM rendelet 1. § (8) c), 27/2016. (XII. 27.) IM rendelet 2. §, 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 3. § a).
2 Számozását módosította: 5/1988. (VI. 15.) IM rendelet 2. § (2).
3 Módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (3).
4 Módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (3), 12. § (4) c).
5 Megállapította: 5/1988. (VI. 15.) IM rendelet 3. §. Módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (3).
6 Hatályon kívül helyezte: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 3. §. Hatálytalan: 2025. I. 1-től.
7 Módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (2), 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 3. § a).
8 Megállapította: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2025. I. 1-től.
9 Módosította: 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 2. § f), 3. § a).

9. §[1] (1)[2] A szakértői díjat megállapító határozatban a munkadíjakat, a költségeket, valamint a szakkonzultáns és a segédszemélyzet munkadíját – továbbá a jelenléti díjat az eltöltött idő megjelölésével – külön-külön részletezve kell feltüntetni. Fel kell tüntetni azt is, ha az igazságügyi szakértőkről szóló törvényben (a továbbiakban: Szaktv.) meghatározott költségelőleg (a továbbiakban: költségelőleg) megfizetésére is sor került.

(2)[3] A szakértői díjat (költségelőleg fizetése esetén a szakértői díj kifizetett költségelőleggel csökkentett összegét) a kirendelő véglegessé vált vagy jogerős határozata vagy utalványa alapján lehet a szakértőnek kifizetni. A határozat véglegessé válását vagy jogerőre emelkedését a szakértői díj utalványozásánál tanúsítani kell.

(3) Ha a bíróság a szakértői díj egészben vagy részben való előlegezésére a felet kötelezte és annak összegét előzetesen elnöki letétbe helyeztette, a szakértői díjat és költségelőleget az eljáró bíróság székhelye szerint illetékes bírósági gazdasági hivatal (a továbbiakban: BGH) fizeti ki a szakértőnek.

(4)[4] Ha a szakértői díj fedezésére elnöki letét nem volt, vagy a letétbe helyezett összeg kevésnek bizonyult, a szakértői díj megállapítására vonatkozó határozatban a felet fel kell hívni, hogy a szakértői díjat, illetőleg az elnöki letétből nem fedezett különbözetet 15 napon belül helyezze elnöki letétbe. A letétbe helyezett összeg kifizetésére a (2)–(3) és (9)–(9a) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. Ha a fél a letétbe helyezést elmulasztja, a bíróság végzésben kötelezi a felet a szakértői díj letéttel nem fedezett részének a szakértő részére történő megfizetésére.

(5)[5] Ha a szakértői díjra előzetesen letétbe helyezett vagy bizalmi őrzésbe vett összeg a szakértői díjat előreláthatóan nem fedezi, a szakértő köteles ezt a Szaktv.-ben meghatározott határidőn belül – a rendelkezésére álló adatok alapján megítélése szerint hiányzó összeg és az annak megalapozottságát alátámasztó számítások megjelölésével együtt – a kirendelő felé jelezni. Több szakértő egyidejű kirendelése esetén e jelzést a szakértőknek együttesen kell megtenniük.

(6) Ha a szakértő az (5) bekezdésben írt jelzést elmulasztja, a letétbe vagy bizalmi őrzésbe helyezett összegen felül szakértői díjra vonatkozó igényéhez – a díjjegyzék előterjesztésével egyidejűleg – az elvégzett vizsgálatok bemutatásával, részletes számításokkal igazolnia kell, hogy a díjtöbblet felszámítását a kirendelést követően felmerült, rajta kívül álló ok indokolja.

(7) Ha az ügyben a kezelőiroda költségjegyzéket vezet, a megállapított szakértői díjat be kell vezetni a költségjegyzékbe. A költségjegyzék tételszámát fel kell tüntetni a szakértői díjat megállapító határozatban és az utalványon. Ebben az esetben, valamint ha a költségjegyzéket nem kell vezetni, de a fél a szakértői díj előlegezésére nem kötelezhető, a szakértői díjat az eljáró bíróság székhelye szerint illetékes BGH fizeti ki.

(8) Költségelőleg esetén a bíróság – ha a szakértő számla kiállítására köteles, az előleg számlájával együtt – a BGH-nak a kérelemben foglaltaknak megfelelő összegre vonatkozó kifizetésre történő felhívást küld, amely intézkedik a kifizetés iránt.

(9)[6] A bíróság a szakértői díjról szóló véglegessé vált vagy jogerős határozatot, illetve utalványt – kifizetés céljából – a díjjegyzék egy példányával együtt 5 napon belül megküldi az illetékes BGH-nak, illetve a szakértőnek. A szakértő a számlát, illetve részszámlát a határozat és utalvány megküldését követően nyújthatja be. A BGH a megállapított szakértői díjat (költségelőleg fizetése esetén a szakértői díj kifizetett költségelőleggel csökkentett összegét) a számla – illetve a részszámla – benyújtásától számított 5 napon belül kiutalja.

---

1 Megállapította: 31/2012. (VI. 29.) KIM rendelet 1. § (4). Hatályos: 2012. VII. 7-től.
2 Módosította: 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet 2. § (1) e).
3 Módosította: 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet 2. § (1) f), 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 3. § a).
4 Módosította: 13/2015. (VII. 27.) IM rendelet 4. §.
5 Módosította: 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet 2. § (1) g), (2) a), 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 3. § a).
6 Megállapította: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 1. § (4). Módosította: 5/2026. (III. 31.) IM rendelet 1. §.

(9a)[1] Ha a szakértőt bíróság rendeli ki, számla kibocsátására köteles szakértő a számlát a kirendelő bíróság székhelye szerinti törvényszék nevére és címére állítja ki, függetlenül attól, hogy a szakértői költséget az állam vagy a fél előlegezte.

(10)[2] Más kirendelő – a saját szervezetére és működésére vonatkozó szabályok figyelembe vételével – a költségelőleg megállapításáról és kiutalásáról a Szaktv. és a (8) bekezdés rendelkezéseinek megfelelő módon és határidőben, a szakértői díj megállapításáról és kiutalásáról pedig a (9) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően 30 napon belül rendelkezik.

9/A. §[3] (1) Ha a szakértő kirendelésére a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak minősülő beruházással (a továbbiakban: kiemelt jelentőségű beruházás) összefüggésben kerül sor, és a szakértő a 9. § (5) bekezdésben írt jelzést elmulasztja, a letétbe vagy bizalmi őrzésbe helyezett összegen felül szakértői díjra nem tarthat igényt.

(2) A kiemelt jelentőségű beruházással összefüggésben történt kirendelés esetén, ha a kirendelést kérő fél a 9. § (5) bekezdésben írt jelzésre tekintettel a letétbe vagy bizalmi őrzésbe helyezett összeget a kirendelő felhívására nem egészíti ki, a szakértő – az erről való tudomásszerzéstől számított 8 napon belül – díj- és költségigény nélkül kérheti a kirendelés alóli felmentését.

(3) Ha a szakértő a (2) bekezdésben foglaltak szerint nem kéri a kirendelés alóli felmentését, a letétbe vagy bizalmi őrzésbe helyezett összegen felül szakértői díjra nem tarthat igényt.

9/B. §[4] (1)[5] A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra beruházással összefüggő kisajátítás esetén a szakértő előzetes kirendelése során a kisajátítást kérő által a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 37/D. §-a alapján előzetesen letétbe helyezendő szakértői költség összege ingatlanonként az I. számú melléklet IX.1. pontja szerinti díj 12,5-szeresének megfelelő összeg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szakértői költségre a szakértői díjra vonatkozó szabályokat – a Kstv. szerinti előzetes kirendelésre vonatkozó szabályok figyelembevételével – kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a 9. § (5) bekezdés nem alkalmazható.

A költségátalány

10. § (1)[6] A szakértő részére a számlával nem igazolható, de szükségszerűen felmerülő költségeinek (posta, telefon, irodaszer stb.) fedezésére költségátalányt kell megállapítani. A költségátalány a szakértő munkadíjának 35%-a, de legfeljebb kétszázezer forint.

(2)[7] Az (1) bekezdésben foglaltak mellett a tételes költségátalány

a)[8] igazságügyi és hatósági boncolás vagy csontvázlelet orvos szakértői vizsgálata esetén százhúszezer forint;

b)[9] DNS tulajdonság meghatározása vérből vagy biológiai anyagmaradványból – személyenként (bűnjeltárgyanként) és tulajdonságonként – tizenkettőezer forint;

---

1 Beiktatta: 13/2015. (VII. 27.) IM rendelet 1. §. Hatályos: 2015. VII. 28-tól.
2 Módosította: 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 2. § h), 3. § b).
3 Beiktatta: 31/2012. (VI. 29.) KIM rendelet 1. § (5). Hatályos: 2012. VII. 7-től.
4 Beiktatta: 13/2015. (VII. 27.) IM rendelet 2. §. Hatályos: 2015. VII. 28-tól.
5 Módosította: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 2. § a).
6 Megállapította: 5/2000. (II. 29.) IM rendelet 2. §. A korábbi harmadik mondatot hatályon kívül helyezte: 33/2007. (VI. 22.) IRM rendelet 32. § c). Módosította: 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet 2. § (1) h), 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 3., 4.
7 Megállapította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 6. §. Módosította: 14/2016. (VI. 29.) IM rendelet 3. §.
8 Módosította: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 5., 6.
9 Módosította: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 7., 8.

c)[1] szövettani vizsgálat esetén öt mintáig rutin festések alkalmazása alapján tízezer forint;

d)[2] vegyészeti, illetve toxikológiai szakvélemény tájékozódó jellegű gyors toxikológiai vizsgálat alapján – vizsgálati mintánként – hétezer forint;

e)[3] véralkohol-meghatározás esetén hatezer forint;

f)[4] biológiai minták toxikológiai vizsgálata esetén ügyenként húszezer forint;

g)[5] immunhisztokémiai vizsgálatok esetén mintánként (blokkonként) és vizsgálati típusonként négyezer forint;

h)[6] kábítószer-vizsgálat biológiai anyagból vegyülettípusonként és mintánként hatezer forint.

(3) Szerostatisztikai számítás esetén – ha a (2) bekezdésben foglalt vizsgálatokkal együttesen végzik el – sem költségátalányt, sem külön költséget nem lehet felszámítani.

(4)[7]

(5) A jelenléti díj után költségátalány nem számítható fel.

II. Az igazságügyi szakértői intézmény és az egyetemi intézet alkalmazásában álló szakértő díjának megállapítása és kifizetése[8]

11. § (1)[9] Az igazságügyi szakértői intézmény alkalmazásában álló szakértő – a (4) bekezdést kivéve – külön díjazásra nem jogosult.

(2)–(3)[10]

(4)[11] Ha az igazságügyi szakértői intézményben alkalmazott szakértő a szakértői feladatot saját nevében, munkaidőn kívül, külön megbízás alapján látja el, ezért a tevékenységéért a díj közvetlenül őt illeti meg. A költségek megosztásáról a szakértő és az igazságügyi szakértői intézmény külön megállapodik.

12. §[12] (1) Ha az egyetemi intézet a szakterületek ágazati követelményeiért felelős szervek kijelöléséről, valamint a meghatározott szakkérdésekben kizárólagosan eljáró és egyes szakterületeken szakvéleményt adó szervekről szóló 282/2007. (X. 26.) Korm. rendelet 2. számú melléklete szerinti kijelölés alapján jár el, az alkalmazásában álló szakértő – a (2) bekezdést kivéve – külön díjazásra nem jogosult.

(2)[13] Ha az egyetemi intézet alkalmazásában álló szakértő az I. számú melléklet I.4. és I.5. pontjában meghatározott szakértői tevékenységet munkaidőn kívül látja el, az egyetemi intézet a szakértői tevékenységért járó szakértői díjból a munkadíjat részére – az egyetemi intézet és a szakértő megállapodása szerint – kifizeti.

13. §[14]

14. §[15]

III. Záró rendelkezések

1 Módosította: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 9., 10.
2 Módosította: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 11., 12.
3 Módosította: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 13., 14.
4 Módosította: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 15., 16.
5 Módosította: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 17., 18.
6 Módosította: 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 19., 20., 6. §.
7 Hatályon kívül helyezte: 2/1990. (I. 11.) IM rendelet 6. § (3) b). Hatálytalan: 1990. I. 11-től.
8 Megállapította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 7. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.
9 Megállapította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 7. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben a szakértő kirendelésére ezt követően került sor.
10 Hatályon kívül helyezte: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (4) d). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.
11 Megállapította: 13/1998. (VI. 10.) IM rendelet 2. § (3). Módosította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (4) e).
12 Megállapította: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 8. §. Hatályos: 2008. I. 1-től. Azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben a szakértő kirendelésére ezt követően került sor.
13 Módosította: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 2. § c).
14 Hatályon kívül helyezte: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (4) f). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.
15 Hatályon kívül helyezte: 65/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 12. § (4) g). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.

A jogszabály hatálya és hatályba lépése

15. § (1)[1] E rendelet rendelkezéseit a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, az előkészítő eljárást folytató szerv, a közjegyző, a bírósági végrehajtó, valamint a közigazgatási hatóság eljárása során közreműködő szakértőkre is alkalmazni kell.

(2)[2]

(3)–(4)[3]

16. § (1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

(2)[4] E rendeletnek az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II. 21.) IM rendelet módosításáról szóló 13/2015. (VII. 27.) IM rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 9. § (4) és (9a) bekezdéseit a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. A hatálybalépést megelőzően kiállított számla ellenértékét a törvényszék a számlában szereplő gazdasági esemény teljesítési időpontjában hatályos általános forgalmi adó tartalommal köteles kifizetni.

(3)[5] E rendeletnek az új polgári perrendtartásról és az ügyvédi tevékenységről szóló törvénnyel összefüggő, valamint egyéb igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 20/2017. (XII. 21.) IM rendelettel megállapított 1. § (1) és (4) bekezdését, valamint 10. § (1) bekezdését a 2018. január 1-jét követően kibocsátott kirendelő döntések és létrejött megbízások esetében kell alkalmazni.

17. §[6] Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

I. számú melléklet a 3/1986. (II. 21.) IM rendelethez[7]

Szakértői munkadíjak

I. ORVOS SZAKÉRTŐ

I.1. Élő személy megvizsgálása (az I.10. pontban megjelölt eset kivételével) és szakvélemény előterjesztése 12 000 Ft

I.2. Elmeállapot megvizsgálása és szakvélemény előterjesztése 12 000 Ft

I.3. Halottszemle (kivéve, ha a halottszemlét nyomban boncolás követi) és szakvélemény előterjesztése 5 700 Ft

I.4. Igazságügyi boncolás és szakvélemény előterjesztése vagy csontvázlelet orvos szakértői vizsgálata 30 000 Ft

I.5. Hatósági boncolás 13 400 Ft

I.6. Orvos szakértői vélemények iratok alapján

a) testi sértéssel okozott sérülés, illetve betegség gyógytartamának véleményezése esetén 5 700 Ft

b) alkoholos befolyásoltság mértékének véleményezése esetén 4 300 Ft

c) minden más esetben 6 700 Ft

I.7. Orvos szakértői tevékenység helyszíni szemlén és bizonyítási kísérletnél, megkezdett óránként 3 800 Ft

I.8. Laboratóriumi vizsgálat és szakvélemény 4 800 Ft

---

1 Megállapította: 31/2012. (VI. 29.) KIM rendelet 1. § (6). Módosította: 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet 2. § i), 4/2022. (II. 1.) IM rendelet 5. § 21.

2 Hatályon kívül helyezte: 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet 2. § (2) b). Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 49/2009. (IX. 28.) IRM rendelet 12. § (2) d). Hatálytalan: 2009. XII. 31-től.

4 Megállapította: 13/2015. (VII. 27.) IM rendelet 3. §. Hatályos: 2015. VII. 28-tól.

5 Beiktatta: 35/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

6 Beiktatta: 14/2016. (VI. 29.) IM rendelet 2. §. Hatályos: 2016. VI. 30-tól.

7 Megállapította: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 1. § (5), 1. melléklet. Hatályos: 2025. I. 1-től.

I.9. Bűnjel vagy egyéb tárgy megvizsgálása, ha a vizsgálatot nem lehet az I.1–I.5. pont alatt részletezettek valamelyikével elvégezni 4 800 Ft
I.10. DNS-tulajdonság vizsgálata személyenként 7 200 Ft
I.11. Hatósági eljárásban (ide nem értve a közigazgatási pert) komplex minősítéshez kapcsolódó rehabilitációs orvosszakértői tevékenység megkezdett óránként 9 600 Ft

II. PSZICHOLÓGUS SZAKÉRTŐ

II.1. Pszichológus szakértői vélemény személyenként az esetleges tesztvizsgálatokkal együtt 12 000 Ft
II.2. Pszichológus szakértői vélemény csak tesztvizsgálatok alapján 9 100 Ft

III. TŰZVÉDELMI SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉG

III.1. Tűzvédelmi szakvélemény műszaki dokumentáció és egyéb irat vizsgálata alapján 9 600 Ft
III.2. Tűzvédelmi szakértői tevékenység helyszíni szemlén, bizonyítási kísérletnél, helyszíni vizsgálatnál és szakvélemény előterjesztése, megkezdett óránként 10 800 Ft
III.3. Tűzvédelmi szakvélemény műszeres laboratóriumi vizsgálattal 12 400 Ft

IV. KRIMINALISZTIKAI ÉS EGYÉB TERMÉSZETTUDOMÁNYOS MÓDSZEREKKEL MEGVALÓSÍTOTT VIZSGÁLATOK

IV.1. Metallográfiai vizsgálat (kireszelt gyári számok helyreállítása) 9 600 Ft
IV.2. Nyomszakértői vizsgálat 9 600 Ft
IV.3. Személynek fénykép alapján való azonosítása 11 500 Ft
IV.4. Tárgynak fénykép alapján való azonosítása 7 600 Ft
IV.5. Fizikai és vegyészeti szakértői vizsgálat mintánként és vizsgálatonként 9 600 Ft
IV.6. Kábítószer, kábítószer-prekurzor, új pszichoaktív anyag kimutatása szubsztanciából vizsgálati tárgyanként 79 200 Ft
IV.7. Kábítószer hatóanyag mennyiségének meghatározása vizsgálati tárgyanként 122 400 Ft
IV.8. Polimorf DNS-tulajdonságok meghatározása biológiai anyagmaradványokból (foltokból) és szakvélemény előterjesztése bűnjeltárgyanként 9 600 Ft
IV.9. Kriminalisztikai textilszakértői vizsgálat 11 500 Ft
IV.10. Személyazonosítás csontvázlelet alapján 11 500 Ft
IV.11. Hajból végzett morfológiai vizsgálat 6 700 Ft
IV.12. Szövettani vizsgálat 6 700 Ft

V. VEGYÉSZETI ÉS TOXIKOLÓGUS SZAKÉRTŐ

V.1. Vegyészeti szakvélemény tájékozódó jellegű gyors toxikológiai vizsgálat alapján 7 200 Ft
V.2. Véralkohol-meghatározás 3 800 Ft
V.3. Biológiai minták toxikológiai vizsgálata és szakvélemény előterjesztése mintánként és alkalmazott módszerenként 19 200 Ft

VI. ÍRÁS-, OKIRAT- ÉS OKMÁNYSZAKÉRTŐ

VI.1. Okirat vagy más írás egyszerű vizsgálata 3 800 Ft
VI.2. Okirat vagy más írás grafikai műszeres laboratóriumi vizsgálata 4 800 Ft
VI.3. Okirat vagy más írás technikai laboratóriumi vizsgálata 7 600 Ft
VI.4. Úti és személyi okmányok komplex vizsgálata 19 200 Ft

VII. FEGYVERSZAKÉRTŐ

VII.1. Lőfegyver vizsgálata lőpróbával 3 800 Ft
VII.2. Fegyverszakértői vizsgálat ballisztikai számításokkal, vegyészeti úton vagy műszerekkel 12 000 Ft
VII.3. Fegyverazonosítás laboratóriumi vizsgálattal 19 200 Ft

VIII. UJJNYOMSZAKÉRTŐ

VIII.1. Ujjlenyomat vizsgálata 7 200 Ft
VIII.2. Minden további ujjnyomat vizsgálata 3 800 Ft

IX. EGYÉB SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉG

IX.1. Szakértő tevékenysége bírósági tárgyaláson kívül, megkezdett óránként 9 600 Ft
IX.2. Jelenlét, a szakértő tevékenysége a bírósági tárgyaláson, megkezdett félóránként 4 800 Ft

II. számú melléklet a 3/1986. (II. 21.) IM rendelethez [1]

A szakkonzultáns és a segédszemélyzet munkadíjai

1. Szakkonzultáns óradíja, megkezdett óránként 9 600 Ft
2. Technikus díja tárgyaláson kívül, óránként 4 800 Ft
3. Jegyzőkönyvvezető díja 4 800 Ft
4. Szakvélemény leírási díja – a 3. pontban foglaltakon túl –, oldalanként 720 Ft
5. Boncmester díja boncolásnál; személyazonosításhoz közreműködésnél 9 600 Ft
6. Boncolósegéd – legfeljebb két fő – díja boncolásnál; személyazonosításhoz közreműködésnél boncolósegédként 7 200 Ft
7. Váladék vagy hullarészek vegyvizsgálat céljára történő csomagolása 4 800 Ft
8. Holttest ruházata laboratóriumi vizsgálatának előkészítése 2 400 Ft
9. Szakasszisztensi díj ügyenként, a vizsgálatok számától függetlenül 7 200 Ft
10. Fotótechnikus díja ügyenként, a felvételek számától függetlenül 7 200 Ft

III–IV. számú melléklet a 3/1986. (II. 21.) IM rendelethez [2]

1 Megállapította: 24/2024. (XII. 18.) IM rendelet 1. § (6), 2. melléklet. Hatályos: 2025. I. 1-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 5/2000. (II. 29.) IM rendelet 4. § (3). Hatálytalan: 2000. III. 1-től.

TARTALOMJEGYZÉK

3/1986. (II. 21.) IM rendelet ---- 1
az igazságügyi szakértők díjazásáról ---- 1
I. Általános szabályok ---- 1
A szakértői díj ---- 1
A munkadíj ---- 3
A jelenléti díj számítása ---- 3
A szaktanácsadó díja és költsége ---- 4
A szakértő költségei ---- 4
A szakkonzultáns és a segédszemélyzet díja ---- 5
A szakértői díj megállapítására vonatkozó egyéb szabályok ---- 5
A szakértői díj kifizetése ---- 5
A költségátalány ---- 7
II. Az igazságügyi szakértői intézmény és az egyetemi intézet alkalmazásában álló szakértő díjának megállapítása és kifizetése ---- 8
III. Záró rendelkezések ---- 8
A jogszabály hatálya és hatályba lépése ---- 9
I. számú melléklet a 3/1986. (II. 21.) IM rendelethez ---- 9
Szakértői munkadíjak ---- 9
I. ORVOS SZAKÉRTŐ ---- 9
II. PSZICHOLÓGUS SZAKÉRTŐ ---- 10
III. TŰZVÉDELMI SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉG ---- 10
IV. KRIMINALISZTIKAI ÉS EGYÉB TERMÉSZETTUDOMÁNYOS MÓDSZEREKKEL MEGVALÓSÍTOTT VIZSGÁLATOK ---- 10
V. VEGYÉSZETI ÉS TOXIKOLÓGUS SZAKÉRTŐ ---- 10
VI. ÍRÁS-, OKIRAT- ÉS OKMÁNYSZAKÉRTŐ ---- 10
VII. FEGYVERSZAKÉRTŐ ---- 11
VIII. UJJNYOMSZAKÉRTŐ ---- 11
IX. EGYÉB SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉG ---- 11
II. számú melléklet a 3/1986. (II. 21.) IM rendelethez ---- 11
A szakkonzultáns és a segédszemélyzet munkadíjai ---- 11
III–IV. számú melléklet a 3/1986. (II. 21.) IM rendelethez ---- 11